

prof. dr hab. Zbigniew Szot
Uniwersytet Artystyczny
w Poznaniu

Poznań, 2 marca 2018 roku

RECENZJA

rozprawy doktorskiej oraz dorobku artystycznego

Pani mgr Katarzyny Jagodzińskiej

w związku z przewodem doktorskim

w dziedzinie sztuk plastycznych – sztuki piękne

wszczętym przez Wydział Grafiki i Malarstwa

Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

Dane personalne

Pani mgr Katarzyna Jagodzińska urodziła się 2 października 1963 roku w Łodzi. Tam też w 1983 roku ukończyła Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych, po którym do czasu rozpoczęcia studiów była czynna zawodowo, najpierw jako dekorator, a następnie jako plastyk i grafik projektant w przedsiębiorstwach takich jak: PSS Spółem, PZ AART, Ośrodek Badawczo – Rozwojowy Automatyki czy Agencja Reklamowa Grey. W latach 2008 – 2011 studiowała na Wydziale Sztuk Pięknych i Projektowych, na kierunku – Grafika Wyższej Szkoły Informatyki w Łodzi. W 2011 roku uzyskała tytuł zawodowy licencjata, dyplomem z wyróżnieniem, zrealizowanym pod kierunkiem prof. Marka Herbika. W latach 2011 – 2013 studiowała na Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi. Dyplom magistra sztuki zrealizowała w Pracowni Techniki Cyfrowych prof. Grzegorza Chojnackiego, natomiast aneks do dyplomu - w Pracowni Rysunku prof. Zbigniewa Purczyńskiego. W 2014 roku odbyła w Pracowni prof. Grzegorza Chojnackiego półroczny staż. W tym samym roku rozpoczęła studia III stopnia na Doktoranckich Studiach Środowiskowych Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi.

Po ukończeniu studiów Pani Katarzyna Jagodzińska zrealizowała sześć wystaw indywidualnych, na których prezentowała swoje prace. Są to:

- „ONA” Galeria „POSpieszna” Poleskiego Ośrodka Sztuki w Łodzi, 2014;
- „White, Black and Grey”, Galeria 526, Poleski Ośrodek Sztuki w Łodzi, 2015;
- „NOWE FORMY”, Muzeum Fabryki - Manufaktura, Łódź, 2016;
- „Lekcja 1. Poznajemy przez dotyk”, Teatr Nowy im. Kazimierza Dejmka w Łodzi, 2016;
- „Lekcja 2. Poznajemy przez dotyk”, Łódzka Szkoła dla Słabo Widzących i Niewidomych im. Hieronima Baranowskiego, Łódź, 2016;
- „Lekcja 3. Poznajemy przez dotyk”, Muzeum Fabryki - Manufaktura, Łódź, 2016;

Pani Katarzyna Jagodzińska brała też udział w dwudziestu sześciu pokazach zbiorowych w kraju i za granicą. Tu wymienię:

- Studenci katedry grafiki warsztatowej, Galeria Grafiki Studenckiej „Pomiędzy”, Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi, 2012;
- 6 Mała Forma Graficzna Galeria Amcor, Łódź, 2012;
- XXX Konkurs im. Władysława Strzemińskiego Sztuki Piękne, Miejska Galeria Sztuki w Łodzi, 2013;
- „Urbino z wiszącego Ogrodu 2/ Dal Giardino Pensile 2”, wystawa zrealizowana podczas Sympozjum Graficznego w Międzynarodowym Centrum Grafiki Artystycznej KAUS w Urbino/Włochy, Galeria Bałucka, Łódź, 2013;
- “The Rape of Europe”
wystawa fakultatywna prezentowana jednocześnie 08.11.2013 roku w:
Galerii „Kobro”, Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi,
Faculdade de Belas Artes da Universidade de Lisboa-Lisbon,
Portugal, Portugalia,
Facultat de Belles Arts Universitat de Barcelona- Barcelona, Hiszpania
Faculteit Beeldende Kunst&Vormgeving Hogeschool voor de
Kunsten, Utrecht, The Nederlands, Holandia
Instituto de Artes da UFRGS Departamento de Artes Visuais-
Porto Alegre, RS Brasil, Brazylia
- 7 Mała Forma Graficzna, Galeria Amcor, Łódź, 2013;
- „PRIME TIME 2013”, Wystawa Najlepszych Dyplomów Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi, Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi, 2014;
- XV Międzynarodowe Triennale Małe Formy Grafiki , Polska-Łódź 2014, Miejska Galeria Sztuki, Galeria Willa, Łódź, 2014;
- IV International Biennial of Graphic Digital Arts-Gdynia 2014,
IV Międzynarodowe Biennale Grafiki Cyfrowej - Gdynia 2014, Nowa Galeria Centrum Designu Gdynia, Pomorski Park Naukowo-Technologiczny Gdynia, 2014;

- „1” Wystawa nr 1 Doktoranckie Studia Środowiskowe, Galeria „Biała Ściana”, Akademia Sztuk Pięknych w Łodzi, 2015;
- „FRAGMENT POTĘGI – potęga FRAGMENTU”, Muzeum Fabryki Manufaktura, Łódź, 2016;
- „W CZTERY OCZY”, duet artystyczny z mgr A. Materowicz, Galeria „Pod Napięciem”, Politechnika Łódzka, Wydział Elektrotechniki, Elektroniki, Informatyki i Automatyki, Łódź, 2016;
- „Let’s Do Shakespeare!”, Międzynarodowa wystawa poświęcona 400-setnej rocznicy śmierci W. Szekspira, Droitwich SPA, Droitwich Arts Network, Impney Way / Wielka Brytania, 2016;
- „TOŻSAMOŚĆ- IDENTITY”, wystawa prac studentów z Pracowni Fotografii prof. ASP dr hab. M. Herbika, Centrum Promocji Mody, Galeria „HOL”, Akademia Sztuk Pięknych im. Wł. Strzemińskiego w Łodzi, Łódź, 2016;
- Wystawa IX pleneru malarskiego „Pejzaż malowany Ziemi Łódzkiej Natura-Eco –Art - Spotkajmy się w Powiecie Zgierskim 2016”, Sala kolumnowa Łódzkiego Domu Kultury, Łódź, 2016;
- „POKOLENIA- Łódzka Szkoła Grafiki”, Międzynarodowe Centrum Sztuk Graficznych w Krakowie, Kraków, 2016;
- „HUMAN NOW”, wystawa prac studentów i pedagogów pracowni Fotografii Akademii Sztuk Pięknych im. Wł. Strzemińskiego w Łodzi, Muzeum Fabryki Manufaktura, Łódź, 2016;

Pani Katarzyna Jagodzińska jest też laureatką Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wybitne osiągnięcia w roku akademickim 2012/2013, wyróżnienia i nagrody Galerii POSpieszna przy Poleskim Ośrodku Sztuki w XXX Konkursie im. Władysława Strzemińskiego – kategoria Sztuki Piękne. Jej praca została także wyróżniona w Konkursie na Grafikę Wyższego Seminarium Duchownego w Łodzi w 2013 roku.

Twórczość Jagodzińskiej doczekała się publikacji w dwunastu katalogach i folderach towarzyszących wystawom indywidualnym i zbiorowym. Prezentowana jest też na

wielu stronach internetowych, których spis znajduje się w dobrze przygotowanej dokumentacji doktorantki.

Brała też Ona udział w międzynarodowym sympozjum „Łódzka Szkoła Grafiki - tradycja i eksperyment w procesie dydaktycznym” w Międzynarodowym Centrum Grafiki Artystycznej - Centro Internazionale per L'Incisione Artistica KAUS we włoskim Urbino w 2012 roku.

Działała też w Samorządzie Doktoranckich Studiów Środowiskowych Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi, jako Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej w latach 2014-2016, oraz w Komisji Stypendialnej Doktoranckich Studiów Środowiskowych Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi. Była też członkiem Koła Naukowego Eksperymentarium w latach 2012-13.

Ocena dorobku twórczego i artystycznego

Dorobek twórczy Pani Katarzyny Jagodzińskiej, z którym mogłem się zapoznać, uważam za godny uwagi. Kandydatka do stopnia doktora jest artystką konsekwentną w swoich poszukiwaniach i dokonaniach artystycznych. Nie jest purystką technologiczną, co skutkuje tym, że Jej zabiegi plastyczne, niczym nieograniczone, kreują coraz to nowe światy. Zafascynowana kaligrafią i wywodzącą się z niej sztuką, szuka inspiracji w twórczości takich artystów jak: Sam Francis, Mark Tobey, Robert Motherwell, Franz Kline, Georges Mathieu, Pierre Soulages czy Hans Hartung.

Poszukując dla siebie nowego języka plastycznego tworzy nowe wartości, które stają się indywidualnym spojrzeniem na proces twórczy. Najważniejsze dla mnie w twórczości Jagodzińskiej jest to, że nie dehumanizuje Ona procesu twórczego, co jest tak popularne we współczesnych czasach. Fascynacja technologią cyfrową bardzo często bywa ślepy m zaułkiem dla artysty. Początkowo Jagodzińska daje się uwieść atrakcyjności wielu rozwiązań cyfrowych, na przykład w serii prac zatytułowanych „Ona” z 2012 roku. Ale w tym samym czasie tworzy też serię niewielkich akwafort i akwatint - wrażliwych zapisów detalu wnętrza i miejskiego pejzażu. Jednak już następne poszukiwania i rozwiązania formalne prowadzą nas do cyklu prac

prezentowanych na wystawie „White, Black and Grey” w Galerii 526 Poleskiego Ośrodka Sztuki w Łodzi w 2015 roku. W tych pracach doktorantka skupia się na geście i to nim buduje bogate struktury oraz ograniczone kolorystycznie przestrzenie plastyczne. Nieujarzmiona swoboda gestu i przenikające się struktury tworzą nowe wartości, stojące w opozycji do Jej dotychczasowej twórczości. Kolejnym etapem jest seria prac prezentowanych rok później w Muzeum Fabryki – Manufaktura, zatytułowanych „Nowe formy” z 2016 roku. Tu jesteśmy przez artystkę zaskakiwani innym spojrzeniem na formę i przestrzeń. W przeciwieństwie do poprzednich realizacji Jagodzińska tworzy formy geometryczne, rozsadzające wręcz format pracy w którym są zamknięte. Pomimo dużej różnorodności realizacje Jagodzińskiej wynikają jedna z drugiej. Bez problemu identyfikujemy kolejne kompozycje, powstające seriami, a wynikające z konsekwentnej pracy i zainteresowań doktorantki.

Ocena rozprawy doktorskiej

„Fascynacja i zachwyt kaligrafią szczególnie arabską i dalekowschodnią, stały się punktem wyjścia i przeobraziły w zamysł swoistych transformacji. Interesuje mnie modyfikacja połączeń różnych materii, zderzeń śladu (ręki, narzędzi, farby, tuszu) z nowymi technikami” pisze Pani Katarzyna Jagodzińska w swoim autoreferacie. *„Szczególnie ważne jest dla mnie poznawanie nowego, przekraczanie zastanego, te doświadczenia są moją wewnętrzną potrzebą i obowiązkiem w dążeniu do obranego przeze mnie celu, jakim jest grafika oraz w budowaniu własnej tożsamości artystycznej.”*

Doktorantka jest klasycznym przykładem artystki żyjącej w czasach gwałtownych przemian technologicznych, zachodzących we współczesnym świecie sztuki. Dysertacja doktorska Pani mgr Katarzyny Jagodzińskiej, pod tytułem „Reinterpretacja własnych prac jako proces poszukiwań środków wyrazu plastycznego w autorskiej kolekcji grafik”, jest wyczerpującym zapisem działań i badań przeprowadzonych przez Nią w trakcie realizacji doktoratu. Artystka przedstawia założenia i metody pracy doktorskiej - obejmującej wieloletnie badania nad możliwościami łączenia procesu

manualnego i cyfrowego, którego efektem finalnym jest kolekcja grafik. Następnie zapoznajemy się z inspiracjami doktorantki oraz poszukiwaniem Jej własnej tożsamości artystycznej oraz swojego miejsca w świecie grafiki. Dalej szczegółowo opisuje Ona proces swoich poszukiwań. Zapis śladu gestu, zapis cyfrowy i analogowy - stają się obszarem eksploracji, który nie od razu przynosi spodziewane efekty, a wątek niepowodzenia jest jedynym z niezbędnych doświadczeń artysty. Jagodzińska dekonstruuje swoje prace na wiele sposobów i składając je na nowo, tworzy swoiste autokolaże, które stają się projekcją Jej wewnętrznych przestrzeni. Doświadczenie, z pogranicza celowej dekonstrukcji, stające się finalnie aktem nowej kreacji, jest dla Niej szczególnym przeżyciem. Zestawienia, które w poprzednich wcieleniach graficznych funkcjonowały jako przeciwieństwa, stają się pełną symbiozą strukturą graficzną. Ważnym elementem zespalaającym kompozycje Jagodzińskiej jest czerwona taśma łącząca prace w jedną całość. Pobrmiewają w tym rozwiązaniu dalekie echa twórczości Aleksandra Rodcenki i kompozycji suprematystycznych Kazimierza Malewicza. Nawiązując do analogowej ciemni fotograficznej łączy trzy ważne kolory: czerń, biel i czerwień oraz światło, które nadaje sens istnienia sztukom wizualnym. Piętnaście wielkoformatowych prac, w formatach od największych 200 x 130 cm, do najmniejszych 100 x 70 cm, jest efektem poszukiwań artystycznych Jagodzińskiej. Zapisem Jej doświadczeń, poszukiwań, rozterek i wewnętrznej dyscypliny. Duża różnorodność w komponowaniu przestrzeni graficznej mówi nam o świadomych wyborach kandydatki do stopnia doktora, która nie daje się uwieść atrakcyjnym rozwiązaniom formalnym. Dynamiczne formy, ujarzmiane poprzez format, scalane bielą, która raz jest tłem, jak na przykład w pracach „318” czy „6-3”, a innym razem staje się budulcem form, jak choćby w pracach „350” czy „11-b-2”. Ważnym elementem w pięciu realizacjach są scalające prace graficzne wspomniane wcześniej paski czerwonej taśmy, mające w pewnych etapach tworzenia znaczenie techniczne, zamienione na równorzędny byt graficzny, w którym pobrmiewają echa niebieskiej taśmy Edwarda Krasieńskiego. Chęć eksplorowania nowych przestrzeni staje się motorem do realizacji z jednej strony kompozycji uporządkowanych, a z drugiej

wychodzących poza format motywów graficznych. Na uwagę zasługuje też seria prac tworzona z pasów, których rytm staje się wręcz słyszalny.

Na osobną uwagę zasługują też działania Pani mgr Katarzyny Jagodzińskiej nad dostosowaniem grafiki dla potrzeb osób słabowidzących i niewidomych. Alfabet Braille'a jako idea przekazu, punkt, który budując zróżnicowane struktury, linie i formy staje się zapisem pozwalającym osobom tym odtworzyć w swoim umyśle otaczające nas w rzeczywistości podstawowe formy, jak i pobudzające i stymulujące wyobraźnię skomplikowane struktury. Autorka ma jednak świadomość pewnych uproszczeń i niedoskonałości tego przekazu. Podstawą dla Jej interpretacji grafiki na obrazy odczytywane przez niewidomych i słabowidzących stała się książka Wasyla Kandyńskiego pt. „Punkt, linia a płaszczyzna”. Tworząc własne interpretacje świata, choć dalekie od rzeczywistego, wkracza też w sferę przedstawień abstrakcyjnych, które nie tylko opowiadają o wyglądzie świata widzialnego, ale także stają się zapisem doznań duchowych i emocji. Eksperymenty z punktem, wypukłością, wklęsłością stały się inspiracją oraz impulsem do dalszych poszukiwań, których efektem może być odwzorowanie przestrzeni na zasadzie rastra tworzącego poszczególne struktury obrazu.

Konkluzja

Pani mgr Katarzyna Jagodzińska jest artystką, która potrafi przekonać nas do swoich przemyśleń i realizacji. Jest konsekwentna, zarówno jako człowiek, jak i jako artystka. Jej wybory artystyczne są dojrzałe i absolutnie dla mnie przekonujące. Zaproponowany przez Nią temat dysertacji doktorskiej: „Reinterpretacja własnych prac jako proces poszukiwań środków wyrazu plastycznego w autorskiej kolekcji grafik” jest ciekawy i wyczerpująco przedstawiony, a zestaw prac będących przedmiotem niniejszej recenzji świadczy o ukształtowanej już osobowości artystycznej kandydatki do stopnia doktora. Pani mgr Katarzyna Jagodzińska ze swoim doświadczeniem i umiejętnościami w pełni zasługuje na przyznanie Jej stopnia doktora, o co wnoszę do Wysokiej Rady Wydziału.

